

PRŮVODCE NÁKUPEM OJETÉHO VOZU

Asi každý z nás už někdy brouzдал v inzerátech a vybíral si své budoucí auto. Ceny ojetých vozů jsou oproti těm u nových aut výrazně nižší, a tak je možnost úspory při nákupu lákavá. Ovšem atraktivní cena může být vykoupena souvisejícími riziky. Mezi ně patří někdy obtížně zjistitelný technický stav vozidel, jejich nejasný původ a zejména pak nečestné chování prodejců. S trochou trpělivosti a patřičnou teoretickou přípravou se však lze většině těchto rizik vyhnout, nebo je omezit na minimum. K tomu vám pomůže i náš průvodce, který se podrobně zabývá jednotlivými kroky při výběru a koupi ojetého vozidla.

1. Výběr auta

- Ujasněte si, co hledáte
- Najděte si několik vhodných kandidátů

Vy sami nejlíp víte, k čemu a jak dlouho chcete auto používat, jaký budete mít roční nájezd, kde s ním nejčastěji budete jezdit a kolik financí máte připraveno. Pro velkou rodinu se hodí kombík, případně sedmimístný vůz. Do hor SUV či offroad, na frajeřinky před holkami sporták, nejlépe kabrio. Jste-li žena, zřejmě vás bude zajímat i barva vašeho budoucího vozu.

Obecně platí, máte-li nájezd do cca 25 – 30 tis. km/ročně, vyplatí se benzín. Je-li váš nájezd vyšší než uvedená hranice, lze doporučit diesel. Benzínové motory sice vykazují větší spotřebu než srovnatelné naftové motory, obvykle jsou však levnější a méně náročné na údržbu. Diesellové agregáty pak mohou mít pružnější projev a nízkou spotřebu, mohou ale po určitém nájezdu vyžadovat nákladné servisní zásahy.

Vaše představy a požadavky zadejte do vyhledávacího formuláře na www.tipcars.com či jiném inzertním serveru. Server vám nabídne seznam aut, která vyhovují zadaným kritériím. Máte-li jasněho favorita, je dobré si k němu přidat ještě několik jiných vozů do party jako alternativu. V konečné fázi při fyzickém výběru nelpěte za každou cenu na svém ideálním modelu, zvítězit by měl vždy ten zachovalejší kus.

Jeden požadavek bude figurovat na seznamech snad každého budoucího kupujícího. A tím je SPOLEHLIVOST. Všichni chceme spolehlivé auto. Testováním spolehlivosti jednotlivých značek a modelů se zabývá německé sdružení TÜV. Výstupy z těchto testů pak naleznete v žebříčcích spolehlivosti (TÜV Reporty).

Pokud při výběru nevíte kudy kam, mohou vám pomoci různé testy a srovnání automobilových magazínů a časopisů nebo recenze uživatelů, kterých na internetu najdete spousty.

Bazírujete-li na finanční nenákladnosti pořízeného kusu, měli byste kromě pořizovací ceny zohlednit také spotřebu, ceny náhradních dílů a ceny povinného ručení, které se v závislosti na objemu motoru různí.

*Lásce se těžko poroučí.
Nechte však při výběru auta
promluvit i rozum.*

2. Kde koupit?

- **Vyberte spolehlivého prodejce**
- **Prověřte si vozidlo**

Výběr vozu máme za sebou a teď - od koho jej koupit? Asi nejlepší možností by bylo koupit auto od známého, u něhož víme, jak s ním zacházel, jakou mu dopřával údržbu, servis apod. Ojetá vozidla v zásadě nabízí několik základních typů prodejců, z nichž každý má svá specifika. Automobilové bazary, soukromí prodejci, leasingové společnosti, autopůjčovny, dealeři nových vozů a firmy.

- Automobilové bazary nabízí mnoho ojetin na jednom místě a umožňují nákup stávajícího vozu na protiúčet.
- Firmy obvykle prodávají vyřazená vozidla s relativně vysokým nájezdem kilometrů a kompletní servisní historií. Silná zátěž vozidel a různá úroveň péče ze strany zaměstnanců se však může projevit na jejich technickém či vizuálním stavu.
- Leasingové společnosti prodávají jak vozidla po skončení operativních leasingů, tak auta zabavená v důsledku neplacení splátek. Mnohdy se jedná o cenově atraktivní nabídky, kvalita vozidel je však případ od případu různá.
- Autopůjčovny prodávají vozidla i mladší než 3 roky. Mívají kompletní servisní historii a jasný původ, lze však u nich očekávat větší technické i optické opotřebení.
- Dealeři nových vozidel nabízejí vozidla vykoupená na protiúčet i předváděcí vozidla. Na své vozy často dávají záruku. Zpravidla se jedná o vozidla s jedním předchozím majitelem.
- Soukromé osoby jsou ze všech prodejců nejindividuálnější a obvykle s nimi lze dohodnout nejvýhodnější cenu. Rizikový však může být původ a stav vozidla, aktuálním nešvarem, proti němuž se zatím není možné účinně bránit, je případ, kdy prodávající nabízí vůz zatížený exekucí.

Autobazary často nabízejí tzv. výkup na protiúčet nebo komisioní prodej. V prvním případě, pokud například chcete vyměnit svoje aktuální vozidlo za novější, vám prodejce automobil ocení a jeho hodnotu odečte od ceny vozu, který hodláte koupit. Rozdíl v ceně následně doplatíte. Méně výhodnou cestou, jak se zbavit vašeho stávajícího automobilu, je výkup obecný. Bazar od vás opět vykoupí vozidlo, maximálně se ale snaží snížit jeho cenu, aby jej poté mohl s co největším ziskem opět prodat. Jedná se o peníze ihned „na ruku“. Třetí možností je komisioní prodej. Bazar v tomto případě nevykupuje vozidlo, pouze ho postaví k sobě na bazar a je poradcem při určování prodejní ceny, kterou si majitel určuje sám.

Zvažte výhody i rizika u jednotlivých prodejců.

Pokud je cena příliš vysoká, může bazarista tlačit na snížení, nebo dokonce auto do komise nepřijmout. Až se vozidlo prodá, předá majiteli peníze ponížené o provizi (výše provize je individuální, průměr 3-5 % z ceny vozu).

Co se týká aktuálního problému stáčení kilometrů, zde si prakticky nevyberete. Stav tachometrů pozměňují jak soukromí majitelé, tak autobazary (často už stočená auta vykupují). Pomoci vám v tomto případě mohou společnosti zabývající se prověřováním automobilů. Pokud ale chcete zapátrat v „životopise“ vybraného vozu sami, prověřte VIN (Vehicle Identification Number) kód vozidla. VIN kód je 17místné číslo sloužící k přesné identifikaci vozidla a pro vás je důležitá možnost podle něj vystopovat historii vozidla. Číslo VIN je umístěno na více místech vozidla a dále je uvedeno v dokladech patřících k vozu. V zásadě ho lze nalézt ve třech formách: vyražený do karoserie, na identifikačním štítku a případně vypískovaný na sklech. Autorizovaný prodejce by vám na základě VIN měl být schopný dohledat servisní historii vozidla a další důležité informace o něm. Každý slušný prodejce by měl být ochotný zaslat VIN například e-mailem, zprávou apod., abyste si mohli vybrané auto „proklepnout“ dříve, než se k němu vydáte mnohdy i stovky kilometrů.

3. Prohlídka vozu

- **Zkontrolujte technický stav vozidla**
- **Projeďte se**

Máme vybrané konkrétní auto a jedeme si jej prohlédnout. Na schůzku přijedte v oblečení, u kterého vám nebude vadit jeho případné zašpinění při obhlížení vozidla. Zapomeňte tedy na oblek a vezměte si raději kalhoty, ve kterých si můžete kleknout.

Pokud je to alespoň trochu možné, vezměte s sebou kamaráda, ideálně takového, který autům rozumí. Ten bude sloužit jako objektivní pozorovatel a zároveň také může odhalit věci, které byste jinak přehlédli. Pokud si chcete být opravdu jistí technickým stavem kupovaného vozidla, pokuste se s prodejcem domluvit na návštěvě místního servisu, který provede důkladnou kontrolu. Servis byste měli vybrat sami a pokud se majitel není ochoten domluvit nebo přistoupit na vámi vybraný servis, může to z jeho strany značit snahu zakrýt nějaké technické závady.

Druhou možností je vzít vlastního technika s sebou, což ale může být finančně nákladnější a složitější na domluvu.

Vyberte si sami servis, kde vůz před koupí prohlédnou. Na testovací jízdu vezměte s sebou kolegu či známého, který se v autech vyzná.

Zlatým pravidlem nákupu ojetiny je dorazit na sjednanou schůzku zhruba o 15-30 minut dříve. Pokud totiž kupovanému vozidlu unikají provozní kapaliny, bude je nekalý prodejce v této době s největší pravděpodobností dolévat. Navíc se pojistíte, že auto zastihnete takříkajíc „za studena“, což je zcela zásadní pro ověření bezporuchovosti motoru. Zejména první start automobilu po noci prostáté v mraze napoví zkušenému uchu mnohé o kondici motoru a jeho příslušenství, například vstřikovačů paliva, žhavicích svíček a mnoha dalších součástí. Pokud jsou například vstřikovače paliva naftového motoru již v horším stavu nebo má motor nižší kompresní tlaky, projeví se tato skutečnost obvykle právě při studeném startu.

První věcí, kterou po příjezdu zkontrolujte, je identita vozu s tím nabízeným v inzerátu. Odlišnost barvy vůči inzerátu je do jisté míry možná vzhledem ke kvalitě fotografie, nemělo by se ovšem jednat o nějaký zásadní rozdíl. Pozorně si všímejte spár mezi jednotlivými díly karoserie. Ty by měly být rovnoměrně široké. Snažte se odhalit všechna poškození karoserie. Nejvýraznější deformace lze odhalit snadno pouhým okem, k rozpoznání drobnějších využijte nerovnoměrných odrazů světla při pohledu z různých úhlů.

Nyní je na řadě to nejdůležitější, a sice testovací jízda. Bez jejího absolvování ojetinu určitě nekupujte. Po usednutí za volant nejdříve pootočte klíčkem jen pro odemknutí zámku řízení, aniž byste nastartovali. Vyzkoušejte hmitat volantem ze strany na stranu. Pokud se ozývá kovové cvakání, znamená to vůli v čepech řízení. Několikrát prošlápněte brzdový pedál tak, aby ztuhl, zatáhněte ruční brzdu a s nohou lehce položenou na brzdovém pedálu nastartujte. Auto by mělo naskočit hned napoprvé a ustálit se na volnoběžných otáčkách. Při startování by se neměl ozývat žádný zvláštní zvuk.

Otestujte všechny prvky výbavy, funkci světlometů, ruční brzdy atd. a vyrazte na projížďku. Má-li auto automatickou převodovku, vyzkoušejte její správnou funkci. Zařadte N, sešlápněte brzdu a zařadte D. Zařazení by nemělo doprovázet žádné škubnutí a auto by se po lehkém pobídnutí plynem a současně sešlápnutou brzdou mělo „tlačit“ dopředu. Stejný postup pak proveďte se zpátečkou. Záběr převodovky by měl být okamžitý jak pro zařazení D, tak zpátečky bez znatelného škubnutí nebo zvukového projevu.

U manuálu při jízdě sledujte chod spojky a řazení. Spojka by měla zabírat mezi polovinou svého chodu a úplným povolením, tedy v „horní“ polovině chodu. Rychlostní stupně by měly jít zařadit bez přílišného odporu a doprovodných zvukových projevů. Trasu projížďky naplánujte tak, aby byla co nejdelší a pokud možno zahrnovala všechny typy silnic. Po dobu celé jízdy také poslouchajte zvukové projevy motoru a dalších technických částí auta. Zaměřte se na hlasité klapání ventilů, pískání

řemenu, rachocení ventilátoru nebo hučení převodovky. Zároveň také vnímejte zvuky od kol. Pokud od kol vychází nepříjemné hučení nebo chrčení, pravděpodobně je vadné ložisko kola. Nadměrný hluk však někdy může vycházet i od vadných nebo špatně nasazených pneumatik.

Při přejíždění nerovností v nižších rychlostech si všímejte tlumení podvozku a případných zvuků od náprav. S přibývajícím rychlostí by mělo být auto stabilní a nemělo by táhnout ke straně. Pokud by se někam vychylovalo, znamenalo by to přinejmenším vadnou geometrii podvozku. Pokud na silnici nebo dálnici v určité rychlosti začne vibrovat volant nebo auto, značí to pravděpodobně špatně vyvážená kola.

Na uzavřené nebo prázdné komunikaci vyzkoušejte činnost brzd. Pokud při brzdění vibruje volant, má vůz pravděpodobně zkroucené kotouče, které je třeba vyměnit. Pakliže auto při prudkém brzdění není stabilní a stáčí se na některou stranu, značí to nesprávnou funkci některého brzdového třmenu. Je-li při brzdění slyšet drhnutí i po několikanásobném brzdění, bude třeba vyměnit brzdové destičky. Zároveň by také pedál měl být při plném brzdění pevný. Působí-li houbovitou odezvou, je brzdový okruh z nějakého důvodu zavzdušněný. Když je auto vybaveno systémem ABS, měla by být při plném brzdění v pedálu cítit jeho činnost (správnou funkci systému poznáte podle toho, že nejpozději chvíli po startu zhasne na palubní desce kontrolka signalizující případnou závadu). Nejjistější je vyzkoušet ABS v akci – nejlépe na kluzkém, například mokrém povrchu za jízdy prudce šlápněte na brzdový pedál. Pokud vám začne pedál pod nohou „kopat“, je vše v pořádku.

Na velké ploše, ideálně parkovišti, vyzkoušejte v nízké rychlosti kroužit s maximálním rejdem. Pokud se ozývá cvakání, je vůle v řízení. Je-li auto vybaveno pohonem zadní nápravy, nemělo by se při kroužení zezadu ozývat žádné cvakání. Pokud zadní náprava cvaká, je s největší pravděpodobností poškozený zadní diferenciál, jehož výměna je nákladná.

Další užitečnou pomůckou pro otestování vozidla může být OBD II diagnostický modul. Toto vybavení, které bylo dříve výsadou pouze autorizovaných servisů, je nyní v základní formě dostupné v řádu stokorun – postačí notebook s diagnostickým softwarem a speciálním propojovacím kabelem. Po zasunutí do diagnostického portu vozidla pak můžete přes mobilní telefon nebo počítač načíst chybové kódy řídící jednotky a určit tak případné těžko odhalitelné závady. Zejména pokud občas pracujete na autě sami, stojí tato malá investice za úvahu.

4. Kupuji!

- **Kupní smlouva**
- **Předávací protokol**
- **Přepis vozidla**

Pokud jste vybrali dobré auto, které splňuje všechny vaše požadavky, čeká vás samotná koupě včetně podepsání kupní smlouvy a jiných důležitých dokumentů. Samotná kupní smlouva by měla obsahovat:

- údaje o prodávajícím a kupujícím
- přesné vymezení vozidla – hlavně značku, typ, barvu, rok výroby, registrační značku, VIN
- počet najetých kilometrů
- popis technického stavu vozidla, včetně vyjmenování případných závad
- vymezení příslušenství a výbavy vozu
- popis závad, o kterých byl kupující informován
- sdělení, že na vozidle nevážnou závazky třetích osob
- informace o předání dokladů a klíčů

Všechny údaje na vozidle, v jeho dokumentech a kupní smlouvě se musí shodovat. Důležité je si vše před podpisem důkladně přečíst!

Dalším dokumentem, který budete podepisovat, je předávací protokol. Ten dokládá, že jste si dané vozidlo přebrali. Obsahuje osobní údaje předávajícího i přebírajícího a všechny náležitosti týkající se vozidla (značka, model, číslo technického průkazu atd.).

Při nákupu auta v bazaru dostanete do ruky pravděpodobně jen malý technický průkaz, ten velký vám dodatečně pošlou poštou.

Při koupi od soukromé osoby se dohodněte, jakým způsobem provedete přepis automobilu a sjednání povinného ručení. Omezíte tak riziko zbytečných sankcí, například za neplacené povinné ručení, jízdu bez potřebných dokladů apod. Ideální je, když přepis po odhlášení předchozím majitelem provedete sami osobně. V případě, že se kvůli nějakému důvodu nemůžete na úřad dostavit sami, je možné k těmto úkonům zplnomocnit jinou osobu.

Povinné ručení zaniká dnem, kdy pojistník tuto skutečnost oznámí své pojišťovně. Auto je vhodné pojistit ihned po podpisu kupní smlouvy nebo po přepisu. Smlouva může být napsána klasicky na SPZ nebo na VIN. Pokud povinné ručení předchází majitel vypoví dříve, než si sami sjednáte vlastní, hrozí vám od České kanceláře pojistitelů za každý den neplacení pojistného sankce v rozmezí 50-70 Kč v závislosti na objemu motoru automobilu.

Před podpisem smlouvy si vše důkladně přečtěte a případné nejasnosti vyřešte na místě.

5. Mám auto doma. Co teď?

- **Administrativa spojená s koupí a registrací vozu**
- **Vstupní prohlídka vozu**
- **Základní údržba vozu**

Jakmile si automobil přivezete domů, čeká vás několik administrativních úkonů nutných pro registraci vozidla. Musíte absolvovat minimálně evidenční kontrolu na stanici technické kontroly (cena se pohybuje obvykle mezi 250 – 350 Kč), pokud již vozidlu skončila platnost technické kontroly či měření emisí, musíte je s vozidlem znovu absolvovat (cena cca 1.000 Kč), sjednat povinné ručení a poté teprve registrovat (zahrnuje částku za administrativní úkon 800 Kč + případný ekologický poplatek podle toho, jaké emisní limity automobil plní; stará auta, která neplní alespoň Euro 1, zaplatí 10 tis. Kč, emisní třída Euro 1 znamená poplatek 7 tisíc korun, Euro 2 jsou 3 tisíce korun a v případě normy Euro 3 a vyšší se poplatek neplatí). Prozatím se musíte spokojit s poznávací značkou, kterou vám úředníci na inspektorátu přidělí. Od září příštího roku by měl nabýt účinnosti zákon, na základě něhož si za poplatek 10 tis. korun budou řidiči moci vybrat registrační značku na přání.

Po vyřízení všech formalit je dobré provést základní údržbu vozu, do níž spadá výměna všech provozních kapalin, filtrů, kontrola pneumatik, akumulátoru a případně povinné výbavy. U vozů s rozvody poháněnými řemenem je dobré nechat vyměnit i je, alespoň v případě, že nemáme nějakým způsobem doloženou jejich předchozí výměnu.

Pro další bezproblémový provoz vozidla pak není nutné nic jiného než trocha pravidelné pozornosti. Pročtěte si manuál k vozidlu a řiďte se při údržbě servisními intervaly danými výrobcem. Minimálně jednou za rok by mělo vozidlo projít běžnou kontrolou v autoservisu. Vždy také řešte zjištěné závady co nejdříve po odhalení. Například zkroucené přední brzdové kotouče mohou při delším používání způsobit další opotřebení homokinetických kloubů na přední nápravě, jejichž výměna bude následně podstatně dražší.

Pravidelně kontrolujte stav oleje v motoru, v případě výměny oleje nezapomeňte vždy vyměnit i olejový filtr. Hlídejte hladinu chladicí kapaliny, brzdové kapaliny, případně také elektrolytu v akumulátoru, pokud vyžaduje údržbu.

Mnoho motoristů zanedbává kontrolu tlaku vzduchu v pneumatikách, jehož hodnotu lze nalézt v manuálu, případně na víčku nádrže nebo prostoru dveří (v závislosti na výrobcu a modelu), a také hloubku dezénu. Pravidelná kontrola pneumatik může prostřednictvím jejich nerovnoměrného opotřebení i případné závady na podvozku. U vozidel s náhonem pouze přední nebo zadní nápravy je vhodné po určité době

Neberete-li auto jako krátkodobou spotřební věc, je dobré občas zvednout kapotu a věnovat mu alespoň základní péči.

zaměnit přední kola za zadní (v případě shodného rozměru), jelikož pneumatiky na poháněné nápravě se opotřebovávají rychleji.

Snad vám náš e-book pomohl podrobněji nakouknout pod pokličku nákupu ojetých automobilů. Rady v něm obsažené vycházejí z praktických zkušeností našich redaktorů, kteří vás na stránkách tipcars.com již přes deset let každodenně informují nejen o problematice ojetých vozidel. Přeji vám šťastnou ruku při výběru vašeho nového – ojetého vozu. Pokud vám byl náš e-book k užitku a našli jste v něm, co jste hledali, budeme rádi, když nám necháte zprávu v [diskuzním fóru](#).

Vaše redakce TipCars.com